PRÁVNÍ ANALÝZA

Možnosti zadání víceprací při realizaci veřejné zakázky „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“

Klient:
Statutární město Plzeň
nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň

Vypracovala:
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
Karoliny Světlé 25, 110 00 Praha 1
Jakubská 121/1, 602 00 Brno
Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
Mgr. David Dvořák, LL.M., Mgr. Libuše Podolová

Datum:
25. 10. 2013

Obsah

A. ÚVOD A ZADÁNÍ 3

B. SKUTKOVÝ STAV 4

C. PRÁVNÍ ANALÝZA 5

D. SHRNUTÍ, ZÁVĚRY 26

E. VÝHRADY 28

F. POUŽITÉ PRAMENY 28

O SPOLEČNOSTI MT LEGAL 29

A. ÚVOD A ZADÁNÍ

Statutární město Plzeň, se sídlem nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň, IČ 00075370 (dále též „***klient***“ nebo „***Objednatel***“) se na nás obrátil se žádostí o poskytnutí stanoviska k otázce možnosti a oprávněnosti sjednání víceprací při realizaci veřejné zakázky „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“.

Na základě zadávacího řízení na veřejnou zakázku s názvem „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“, byla dne 10. 5. 2012 uzavřená mezi klientem a vybraným uchazečem – společností HOCHTIEF CZ a.s., se sídlem Plzeňská 16/3217, 150 00 Praha 5, IČ0 46678468 (dále také jen „***Hochtief***“ nebo „***Zhotovitel***“) – Smlouva o dílo č. 2012/001540 (dále jen „***Smlouva o dílo***“). V průběhu realizace díla byla Zhotovitelem klientovi oznámena potřeba dalších, dle tvrzení Zhotovitele ve Smlouvě o dílo nesjednaných prací. Konkrétně se jedná o změny plnění týkající se:

a) divadelní technologie,

b) zemních prací.

Vyvstala proto potřeba vyřešit celou situaci tak, aby stavba mohla být řádně dokončena. Účelem této analýzy je proto posoudit,

- zda zhotovitelem oznámené změny plnění jsou nesjednanými vícepracemi, a pokud ano,
- zda dává zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*ZVZ*“), možnost pro sjednání předmětných víceprací, a pokud ano,
- jakým způsobem má klient před uzavřením smlouvy na realizaci víceprací postupovat.

V návaznosti na výše uvedené dotazy má být zároveň posouzeno,

- kdo nese odpovědnost za vznik potřeby víceprací,
- komu je v předmětném případě svěřena povinnost informovat o změnách technických norem a
- jaký vliv na sjednanou cenu má změna technických norem.

Právní analýza vychází vedle informací a podkladů poskytnutých klientem především z platných právních předpisů upravujících veřejné zadávání (zejména ze ZVZ, aktuální rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, relevantní judikatury i odborné literatury).

B. SKUTKOVÝ STAV

Klient, jakožto veřejný zadavatel, zahájil v říjnu 2011 otevřené řízení na nadlimitní veřejnou zakázku na stavební práce s názvem „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“ (dále také „***původní veřejná zakázka***“). Zadávací řízení bylo provedeno podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném ke dni zahájení zadávacího řízení (dále jen „***ZVZ 2011***“), tedy k 11. 10. 2011, jakožto ke dni odeslání oznámení o zakázce k uveřejnění v Informačním systému o veřejných zakázkách.[1]

S vybraným uchazečem, tj. se společností Hochtief, uzavřel klient Smlouvu o dílo (dne 10. 5. 2012). K této smlouvě byl dosud uzavřen jeden dodatek (ze dne 25. 2. 2013), kterým došlo ke změně „oprávněných osob Zhotovitele“, jak jsou uvedeny v příloze č. 6 Smlouvy o dílo.

V průběhu realizace stavby Zhotovitel upozornil klienta na skutečnost, že dochází k potřebě změn při realizaci stavby oproti tzv. dokumentaci pro zadání stavby, přičemž tyto změny jsou spatřovány ve dvou oblastech

- zemní práce a
- divadelní technologie.

Pokud jde o změny v oblasti zemních prací, Zhotovitel klientovi sdělil, že během provádění těchto prací byly zjištěny navážkové vrstvy, které byly posouzeny jako znečištěné zvýšeným podílem jiných látek. Materiál byl kvalifikován jako směsný stavební odpad. Zhotovitel rovněž např. poukazuje na skutečnost, že během provádění zemních prací byly zjištěny zděné a betonové konstrukce pod úrovní terénu, přičemž tyto konstrukce jsou odlišné od předpokladů v geologickém průzkumu a v dalších dokumentech tvořících dokumentaci pro zadání stavby. U změn v oblasti zemních prací Zhotovitel zároveň poukazuje na skutečnost, že se jedná o nové skutečnosti, které nebyly původně předpokládány.

V případě změn divadelních technologií Zhotovitel informoval klienta o skutečnosti, že došlo ke změně norem stanovujících požadavky na bezpečnost zařízení a zvýšené požadavky na jejich řídící komponenty. Zhotovitel konkrétně poukázal na novou normu ČSN EN 12100:2011 a normu DIN[2] 56959-1:2012.

---

[1] V Informačním systému o veřejných zakázkách (nyní Věstník veřejných zakázek) bylo zahájení předmětného zadávacího řízení oznámeno pod ev. č. veřejné zakázky 60066430

[2] Zkratka DIN znamená:

- Deutsches Institut für Normung e. V., Německý ústav pro průmyslovou normalizaci, nebo

C. PRÁVNÍ ANALÝZA

I. Právní úprava možných změn rozsahu předmětu veřejné zakázky

Klient, jakožto územní samosprávný celek[3], je zadavatelem veřejných zakázek ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) ZVZ; jedná se přitom o zadavatele veřejného. S tímto postavením klienta je svázána jeho povinnost provést před uzavřením smlouvy, na jejímž základě bude realizována veřejná zakázka, (vhodné) zadávací řízení, tedy aplikovat příslušný postup podle zákona o veřejných zakázkách.

Veřejnou zakázkou se přitom podle ustanovení § 7 odst. 1 ZVZ rozumí „*zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací*".

Pro zodpovězení otázek, které jsou předmětem této právní analýzy, je rozhodující posouzení přípustnosti změn smluv uzavřených k realizaci veřejných zakázek. Tu v současnosti (od 1. 4. 2012) řeší § 82 odst. 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném ke dni zahájení zadávacího řízení (dále jen „***ZVZ 2012***"), který rozlišuje tzv. podstatné a nepodstatné změny smlouvy, přičemž pouze změny nepodstatné je možné provést bez provedení nového zadávacího řízení.[4]

Podle § 82 odst. odst. 7 ZVZ 2012 se za **podstatnou změnu** práv a povinností vyplývajících ze smlouvy považuje „*změna, která by:*

- *rozšířila předmět veřejné zakázky; tím není dotčeno ustanovení § 23 odst. 5 písm. b) a § 23 odst. 7,*
- *za použití v původním zadávacím řízení umožnila účast jiných dodavatelů,*
- *za použití v původním zadávacím řízení mohla ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, nebo*
- *měnila ekonomickou rovnováhu smlouvy ve prospěch vybraného uchazeče*".

Uvedený výčet rozlišuje typově dva okruhy změn; v písmeni a) řeší otázku rozšíření

- Deutsche Industrie-Norm, jím vydaná německá národní norma, obvykle označená jako DIN a doplněná o pořadové číslo.

[3] Viz zejména čl. 99 a násl. zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

[4] Obdobná pravidla však platila i pro veřejné zakázky zadané na základě zadávacích řízení před 1. 4. 2012, kdy byla dovozována z právní teorie, resp. judikatury Soudního dvora EU (dříve Evropský soudní dvůr), viz zejména rozsudek ve věci C-454/06 pressetext Nachrichtenagentur GmbH z 19. 6. 2008.

předmětu veřejné zakázky, zatímco v písmenech b) až d) řeší jiné změny práv a povinností ve smlouvě obsažených. Přitom právě v otázce rozšíření předmětu veřejné zakázky odkazuje na zákonem připuštěné způsoby rozšíření předmětu, které ZVZ 2012 upravuje v tam odkazovaných ustanoveních – konkrétně jde o dodatečné dodávky, dodatečné stavební práce (tzv. vícepráce) a opční právo. Pro rozšíření předmětu veřejné zakázky je proto třeba využít jeden z těchto postupů, a to pouze při splnění podmínek ZVZ 2012 předvídaných. Naopak, pro změny ostatní žádný specifický procesní postup stanoven není a smluvní strany je tak mohou provést pouhým uzavřením dodatku ke smlouvě, samozřejmě jen tehdy, pokud změnou není naplněn některý z případů podstatné změny předvídaný v písmenech b) až d) výše.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti je třeba nejprve provést posouzení, zda nové potřeby klienta na úpravu předmětu původní veřejné zakázky naplňují znaky veřejné zakázky, a pokud ano, zda se jedná o veřejnou zakázku, kterou je možné zadat v jednacím řízení bez uveřejnění (dále také „***JŘBU***"), např. jako dodatečné stavební práce (tedy typově spadající pod § 82 odst. 7 písm. a) ZVZ), či zda se jedná o změnu jiného charakteru (typově spadající pod § 82 odst. 7 písm. b) až d) ZVZ).

Z informací klienta vyplývá, že zvažované změny předmětu plnění původní veřejné zakázky se týkají oblasti zemních prací a divadelní techniky. V obou případech tyto změny vyvolávají potřebu plnění, které nebylo v původní veřejné zakázce zahrnuto, jedná se tedy o tzv. vícepráce. Vzhledem k tomu dospíváme k závěru, že zvažovaná změna Smlouvy o dílo by byla změnou práv a povinností vyplývajících z této smlouvy, která by rozšířila předmět původní veřejné zakázky. Vzhledem k tomu, že vícepráce mají být plněním úplatným, naplňují definici veřejné zakázky dle § 7 ZVZ 2012 (viz výše). Zároveň je naplněna i definice uvedená v § 82 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012 a na zvažovanou změnu je potřeba pohlížet jako na změnu podstatnou.

Jelikož v původním zadávacím řízení si klient, jakožto zadavatel nevyhradil žádné opční právo[5], jedinou možností, kterou lze pro zadání víceprací zvážit, je postup v JŘBU dle § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012.

Při používání JŘBU je potřeba vycházet ze skutečnosti, že se jedná o zadávací řízení, které zadavatel může použít jen ve zcela výjimečných případech stanovených ZVZ 2012 za předpokladu splnění podmínek vymezených v § 23 ZVZ. Výčet těchto podmínek výčet je přitom taxativní a nelze jej dále rozšiřovat (ani výkladem). V případě použití JŘBU platí, že při výběru dodavatele veřejné zakázky není zadavatel povinen oslovit neurčitý okruh subjektů (např. ve formě uveřejnění oznámení o zakázce ve Věstníku veřejných zakázek nebo uveřejněním výzvy k podání nabídky na profilu zadavatele), ale může oslovit pouze

[5] Viz oznámení o zakázce ve Věstníku veřejných zakázek (ve vztahu k původní veřejné zakázce)

určité konkrétní subjekty či dokonce jen subjekt jediný. JŘBU je tedy svojí povahou krajní a výjimečnou možností postupu zadavatele při zadávání veřejné zakázky (ve smyslu zásady *ultima ratio*), neboť při něm dochází v největší míře k omezení, příp. k úplné rezignaci na zajištění efektivní hospodářské soutěže při výběru nejvhodnější nabídky.

Podmínky pro použití JŘBU jsou do české právní úpravy zadávání veřejných zakázek transponovány z evropských zadávacích směrnic, konkrétně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (dále jen „***Směrnice 2004/18***").

Problematika zadávání dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb v jednacím řízení bez uveřejnění je obsažena v čl. 31 odst. 4 písm. a) uvedené směrnice, podle kterého veřejní zadavatelé mohou zadávat své veřejné zakázky v tzv. vyjednávacím řízení bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce *„v případě veřejných zakázek na stavební práce a veřejných zakázek na služby pro dodatečné stavební práce nebo služby, které nejsou zahrnuty v původně zvažovaném projektu nebo v původní zakázce, ale které se v důsledku nepředvídaných okolností stanou nezbytné pro provedení stavebních prací nebo služeb v nich popsaných, za podmínky, že je zakázka zadána hospodářskému subjektu, který tyto stavební práce nebo služby provádí,*

- *jestliže tyto dodatečné stavební práce nebo služby nemohou být technicky nebo hospodářsky odděleny od původní zakázky bez velkých obtíží pro veřejné zadavatele, nebo*
- *jestliže tyto stavební práce nebo služby, ačkoli jsou oddělitelné od plnění původní zakázky, jsou nezbytně nutné pro její dokončení.*

Souhrnná hodnota zakázek zadaných na dodatečné stavební práce nebo služby však nesmí překročit 50 % částky původní zakázky."

Uvedené ustanovení Směrnice 2004/18 je promítnuto do ZVZ 2012, a to konkrétně do ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012. Ve smyslu tohoto ustanovení může zadavatel zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění tehdy, jestliže *„jde o dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, které nebyly obsaženy v původních zadávacích podmínkách, jejich potřeba vznikla v důsledku objektivně nepředvídaných okolností a tyto dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby jsou nezbytné pro provedení původních stavebních prací nebo pro poskytnutí původních služeb, a to za předpokladu, že*

1. *dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby budou zadány témuž dodavateli,*
2. *dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky, pokud by toto oddělení způsobilo závažnou újmu zadavateli, nebo ačkoliv je toto oddělení technicky či ekonomicky možné, jsou dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby zcela nezbytné pro dokončení předmětu původní veřejné zakázky, a*
3. *v případě veřejného zadavatele celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nepřekročí 20 % ceny původní veřejné zakázky".*

Uvedené důvody pro použití JŘBU přitom musí být splněny kumulativně a tyto důvody musí být provázány příčinnou souvislostí. Pokud není byť jediná z uvedených podmínek splněna, není možné předmětné ustanovení aplikovat.[6]

Taktéž je nutné mít na paměti, že okolnosti, které by mohly aplikaci jednacího řízení bez uveřejnění aprobovat, nemohou vycházet ze stavu, kdy si zadavatel sám nejprve vytvoří příslušné podmínky, a teprve až je právně nemožné nebo obtížné tyto podmínky změnit, dovolává se postupu dle § 23 ZVZ.[7]

Dílčí závěr:

Změny práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, které by rozšířily předmět veřejné zakázky, je možné připustit pouze tehdy, pokud je umožněno využití jednacího řízení bez uveřejnění, mj. z důvodů realizace dodatečných stavebních prací dle § 23 odst. 7 ZVZ 2012.

Ve smyslu § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012 může zadavatel zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění tehdy, jestliže ***„jde o dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, které nebyly obsaženy v původních zadávacích podmínkách, jejich potřeba vznikla v důsledku objektivně nepředvídaných okolností a tyto dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby jsou nezbytné pro provedení původních stavebních prací nebo pro poskytnutí původních služeb, a to za předpokladu, že***

1. ***dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby budou zadány témuž dodavateli,***
2. ***dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky, pokud by toto oddělení způsobilo závažnou újmu zadavateli, nebo ačkoliv je toto oddělení technicky či ekonomicky možné, jsou dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby zcela nezbytné pro dokončení předmětu původní veřejné zakázky, a***
3. ***v případě veřejného zadavatele celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nepřekročí 20 % ceny původní veřejné zakázky“.***

Důvody pro použití jednacího řízení bez uveřejnění přitom musí být splněny kumulativně a tyto důvody musí být provázány příčinnou souvislostí.

[6] K tomu viz např. rozhodnutí předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R345/2012/VZ ze dne 16. července 2013

[7] K tomu viz rozsudek NSS sp. zn. 2 A 3/2002-75

II. Posouzení možnosti rozšíření předmětu původní veřejné zakázky z hlediska ZVZ 2012

Jak již bylo zmíněno výše, je třeba nejprve provést posouzení, zda nové potřeby klienta na úpravu předmětu původní veřejné zakázky (vícepráce) naplňují znaky veřejné zakázky, a pokud ano, zda se jedná o veřejnou zakázku, kterou je možné zadat v jednacím řízení bez uveřejnění, např. jako dodatečné stavební práce (tedy typově spadající pod § 82 odst. 7 písm. a) ZVZ).

Z informací od klienta vyplývá, že jeho potřeba změn původní zakázky v oblasti stavebních prací je dvojí, resp. dotýká se dvou oblastí:

1. zemních prací,
2. divadelní technologie.

Pokud jde o změny v oblasti zemních prací, Objednatel byl Zhotovitelem informován, že během provádění těchto prací byly zjištěny navážkové vrstvy, které byly posouzeny jako znečištěné zvýšeným podílem jiných látek. Materiál byl kvalifikován jako směsný stavební odpad. Zhotovitel rovněž poukazuje např. na skutečnost, že během provádění zemních prací byly zjištěny zděné a betonové konstrukce pod úrovní terénu, přičemž tyto konstrukce jsou odlišné od předpokladů v geologickém průzkumu a v dalších dokumentech tvořících dokumentaci pro zadání stavby. Uváděná tvrzení Zhotovitel dokládá rovněž fotografiemi z místa realizace Stavby a geodetickým zaměřením. U změn v oblasti zemních prací Zhotovitel zároveň poukazuje na skutečnost, že se jedná o nové skutečnosti, které nebyly původně předpokládány.

V případě změn divadelních technologií Zhotovitel informoval klienta o skutečnosti, že došlo ke změně norem stanovujících požadavky na bezpečnost zařízení a zvýšené požadavky na jejich řídící komponenty. Zhotovitel konkrétně poukázal na nové technické normy, a to ČSN EN 12100:2011 a DIN 56959-1:2012.

S ohledem na zcela rozdílný charakter obou zvažovaných změn předmětu plnění původní veřejné zakázky, je potřeba každou z nich posoudit samostatně.

Dílčí závěr:

Klientem zvažované změny rozsahu plnění původní veřejné zakázky se dotýkají dvou oblastí:

- **zemních prací,**
- **divadelní technologie.**

S ohledem na zcela rozdílný charakter obou zvažovaných změn předmětu plnění původní veřejné zakázky, je potřeba každou z nich posoudit samostatně. Posouzení

přitom musí proběhnout z hlediska všech podmínek stanovených v § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ pro realizaci jednacího řízení bez uveřejnění.

III. Posouzení možností rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti zemních prací z hlediska ZVZ 2012

Jak již bylo zmíněno výše, změny spočívající v rozšíření předmětu plnění jsou možné za splnění podmínek stanovených v § 82 odst. 7 ZVZ 2012, mj. tehdy, pokud budou naplněny podmínky pro použití JŘBU z důvodů dle § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012, tedy z důvodů tzv. dodatečných stavebních prací či dodatečných služeb. V ustanovení § 23 odst. 7 ZVZ 2012 je přitom vymezena řada podmínek, které musí být kumulativně splněny, aby bylo možné toto ustanovení použít.

První ze zmíněných podmínek vyžaduje tzv. objektivní nepředvídanost dodatečných stavebních prací. Z informací klienta, které máme k dispozici, vyplývá, že potřeba víceprací v oblasti zemních prací vyvstala až po zahájení realizace Stavby, kdy zjištěné skutečnosti jsou odlišné od předpokladů v geologickém průzkumu a v dalších dokumentech tvořících dokumentaci pro zadání stavby. Pokud jsou tyto informace věcně správné (s ohledem na fakt, že předmětem této právní analýzy není a nemůže být stavebně technické posouzení), lze konstatovat, že se jedná o skutečnosti vzniklé v důsledku objektivně nepředvídaných okolností. Zde pro úplnost konstatujeme, že pokud byl geologický průzkum proveden řádně (posouzení čehož nemůže být s ohledem na technický charakter předmětem této právní analýzy), nelze rozdíl proti faktickému stavu přičítat k tíži ani osobě, která geologický průzkum prováděla.

Ve vztahu ke splnění dalších podmínek stanovených pro možné využití JŘBU při zadávání dodatečných stavebních prací lze taktéž lze konstatovat, že realizace zemních prací v rozsahu navrhovaných změn se jeví jako nezbytná pro realizaci celé Stavby.

Pokud jde o další podmínku, stanovenou v § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012, tedy že dodatečné stavební práce budou zadány témuž dodavateli, máme za to, že její objasnění nepotřebuje rozsáhlého rozboru. Již ze zákonného textu je zřejmé, že osobou, která bude realizovat dodatečné stavební práce, musí být opět Zhotovitel.

Taktéž za poměrně zřejmé považujeme splnění požadavku dle v § 23 odst. 7 písm. a) bod 2. ZVZ 2012, podle kterého „*dodatečné stavební práce nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky, pokud by toto oddělení způsobilo závažnou újmu zadavateli, nebo ačkoliv je toto oddělení technicky či ekonomicky možné, jsou dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby zcela nezbytné pro dokončení předmětu původní veřejné zakázky*“. K tomuto závěru dospíváme s ohledem na charakter zvažovaných změn, když dle informací klienta se

jedná o změny, které jsou se Stavbou neoddělitelně spojené, realizované v samém jejím počátku, přičemž na zemní práce bezprostředně navazují další stavební práce.

Poslední podmínkou pro použití JŘBU, stanovenou v § 23 odst. 7 písm. a) bod 3. ZVZ 2012, je skutečnost, že „*celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nepřekročí 20 % ceny původní veřejné zakázky*".

V této souvislosti je nutné upozornit, že při kalkulaci předpokládané hodnoty veřejné zakázky na dodatečné stavební práce, nelze tuto hodnotu zjistit odečtením hodnoty méněprací od hodnoty víceprací. Veřejnou zakázkou na dodatečné stavební práce jsou totiž všechny vícepráce, které nebyly zadavatelem v původní veřejné zakázce vymezeny. Pouze k hodnotě víceprací (bez odpočtu hodnoty méněprací) se tedy vztahuje i požadavek, aby jejich celkový rozsah nepřekročil 20 % ceny původní veřejné zakázky. Na výše uvedené pravidlo nemá vliv, zda za účelem sjednání víceprací i méněprací zadavatel uzavře se zhotovitelem jeden dodatek k původní smlouvě či dodatků několik, případně že situaci vyřeší uzavření smlouvy zcela samostatné. Tzn. že pro posouzení rozsahu 20 % je potřeba zohlednit součet všech víceprací provedených (zamýšlených) ve vztahu k původní veřejné zakázce. Dle informací od klienta, které máme k této otázce dispozici, však dospíváme k závěru, že i tento posledně uvedený zákonný požadavek je v případě zvažovaných víceprací splněn.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti máme za to, že rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti zemních prací lze realizovat v JŘBU podle ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ (s výhradou správnosti stavebně technických informací poskytnutých klientem a naznačených výše).

Dílčí závěr:

Po provedeném posouzení máme za to, že v oblasti zemních prací jsou splněny podmínky

- **nepředvídanosti dodatečných stavebních prací,**
- **nezbytnosti dodatečných stavebních prací pro realizaci původních stavebních prací,**
- **neoddělitelnosti dodatečných stavebních prací od původní veřejné zakázky.**

Zároveň klienta upozorňujeme, že pro případ využití jednacího řízení bez uveřejnění musí být dodatečné stavební práce zadány Zhotoviteli a celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nesmí překročit 20 % ceny původní veřejné zakázky.

Rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti zemních prací tak lze realizovat v JŘBU podle ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ (s výhradou správnosti stavebně technických informací poskytnutých klientem a naznačených výše).

IV. Posouzení možností rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti divadelní techniky z hlediska ZVZ 2012

Jak již bylo uvedeno výše, při posouzení možnosti aplikace JŘBU při zadávání víceprací je potřeba jednotlivě posoudit všechny podmínky stanovené § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012. Ve vztahu k zvažovanému rozšíření předmětu původní zakázky v oblasti divadelní techniky se budeme nejprve zabývat posouzením splnění požadavku na nezbytnost realizace víceprací pro realizaci původní veřejné zakázky.

Z informací klienta vyplývá, že součástí zadávacích podmínek veřejné zakázky „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“, byl mj. „seznam použitých norem“, kterým bylo přesně specifikováno, které normy mají být při realizaci Stavby použity (viz Zadávací projektová dokumentace, část D5. 04 Seznam použitých norem). Mj. jsou zde výslovně uvedeny normy

- *„ČSN EN ISO 12100-1:2004 (EN ISO 12100-1:2003) – Bezpečnost strojních zařízení“*,
- *„ČSN EN ISO 12100-2:2004 (EN ISO 12100-2:2003) – Bezpečnost strojních zařízení“*,
- *„ČSN EN ISO 14121-1:2008 (EN ISO 14121-1:2007 = dříve EN 1050:1996) – Hodnocení rizikovosti“* a
- *„DIN 56950-2003 – Technická zařízení pro pořádání kulturních a sportovních akcí; Strojně technická zařízení; Bezpečnostně technické požadavky a kontrola“*.

Dne 1. 7. 2011 však vstoupila v platnost *„ČSN EN ISO 12100:2011 Bezpečnost strojních zařízení - Všeobecné zásady pro konstrukci - Posouzení rizika a snižování rizika“*. Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 12100-1 (83 3001) z června 2004, ČSN EN ISO 12100-2 (83 3001) z května 2004 a ČSN EN ISO 14121-1 (83 3010) z dubna 2008. Norma ČSN EN ISO 12100:2011 (tzn. normy výslovně uvedené v zadávacích podmínkách předmětné veřejné zakázky pro provozní soubory – 121 divadelní technika) a zavádí souhrnný systém a návody pro rozhodnutí při vývoji strojních zařízení.

Tato mezinárodní norma specifikuje základní terminologii, zásady a metodologii pro dosažení bezpečnosti při konstrukci strojního zařízení. Rovněž specifikuje zásady posouzení a snižování rizika; tyto zásady jsou založeny na znalosti a zkušenosti z konstrukce, používání, nehod, úrazů a rizik u strojních zařízení. Zároveň jsou zde popsány postupy pro identifikaci nebezpečí a pro odhad a hodnocení rizik v relevantních fázích životního cyklu stroje, a pro vyloučení nebezpečí nebo pro opatření dostatečně snižující riziko.

Ode dne 1. 5. 2012 pak byla rovněž norma *„DIN 56950-2003 – Technická zařízení pro pořádání kulturních a sportovních akcí; Strojně technická zařízení; Bezpečnostně technické požadavky a kontrola“* nahrazena normami novými, a to normou *DIN 56950-1:2012* a normou *DIN 56950-2:2012*. K těmto novým normám DIN je přitom potřeba uvést, že jsou, dle informací klienta, s požadavky stanovenými normou ČSN EN ISO 12100:2011, v podstatě neoddělitelně provázány.

Dne 13. 12. 2012 Zhotovitel uvědomil klienta svým přípisem o vzniklé situaci a navrhl, aby byly učiněny takové změny, které umožní realizaci provozního souboru 121 – divadelní technika v souladu s platnými normami.

Následně Zhotovitel klientovi předložil vyjádření Strojírenského zkušebního ústavu, s.p., Hudcova 56b, 621 00 Brno, ze kterého vyplývá, že posouzení shody (v oblasti divadelní techniky) bude provedeno ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění (dále jen „***zákon o technických požadavcích na výrobky***), podle příslušných nařízení vlády a podle norem, které se vztahují k výrobku a jsou v současné době platné. Jinými slovy, posouzení shody bude probíhat podle norem „*ČSN EN ISO 12100:2011 Bezpečnost strojních zařízení - Všeobecné zásady pro konstrukci - Posouzení rizika a snižování rizika*“ a „*DIN 56950-1:2012*“.

Zhotovitel dále předložil klientovi vyjádření TÜV SÜD Czech s.r.o., Novodvorská 994/138, 142 21 Praha 4, která se zabývá testováním a certifikací výrobků. I z vyjádření této společnosti vyplývá, že k posouzení divadelní techniky v Projektu bude použito nových norem, tedy ČSN EN ISO 12100:2011 a DIN 56950:2012.

Otázkou tedy je, zda lze Stavbu řádně dokončit a užívat, aniž by byly při její realizaci zohledněny nové technické normy v oblasti divadelní techniky.

Stěžejním právním předpisem, který upravuje mj. problematiku povolování staveb a jejich změn, užívání staveb, jakož i např. podmínky pro projektovou činnost a provádění staveb a obecné požadavky na výstavbu, je zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 118 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen provádět stavbu v souladu s jejím povolením, vydaným podle stavebního zákona. Stavební úřad pak při uvádění stavby do užívání zkoumá, zda stavba byla provedena v souladu s povolením stavby a dokumentací, nebo ověřenou projektovou dokumentací, v souladu se stanovisky nebo závaznými stanovisky, popřípadě rozhodnutími dotčených orgánů, byla-li vydána podle zvláštních právních předpisů, a zda jsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu. Dále zkoumá, zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život nebo zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí. U staveb obsahujících technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání, dodržení podmínek stavebního povolení nebo integrovaného povolení podle zvláštního právního předpisu, může stavební úřad uložit ve stavebním povolení provedení zkušebního provozu.[8] V případě realizace „Novostavby divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká“, byla povinnost provedení zkušebního provozu stavebníkovi uložena.

[8] Viz § 115 odst. 1 stavebního zákona

Stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit (což nepochybně zahrnuje i stavbu divadla), jakož i stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Jsou-li na stavbě zjištěny závady bránící jejímu bezpečnému užívání nebo rozpor se závaznými stanovisky, stavební úřad kolaudační souhlas nevydá a rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby zakáže.

Z hlediska výše uvedených požadavků stanovených pro možné užívání stavby je potřeba nahlížet i na změnu technických norem v oblasti divadelní techniky. Z informací klienta dovozujeme, že pro zajištění bezpečného provozu divadelní techniky (jakožto podmínky pro kolaudaci celé Stavby) je potřeba posouzení shody ve smyslu zákona o technických požadavcích na výrobky. Z uvedených skutečností je tedy zřejmé, že není možné dosáhnout posouzení shody (resp. získání prohlášení o shodě) v případě, kdy dojde k realizaci provozního souboru 121 – divadelní technika podle původních, v současné době již neplatných norem. Pokud však bude příslušný stavební úřad vyžadovat – jako jeden z podkladů pro provedení kolaudace – doklad o posouzení shody, jakožto doklad o zajištění bezpečného užívání celé stavby, nepředložení tohoto dokumentu logicky povede k nevydání kolaudačního souhlasu a zákazu užívání stavby.

Výše uvedené skutečnosti přitom nejsou, dle našeho názoru, v rozporu s ustanovením § 119 odst. 3 stavebního zákona, podle kterého *„dojde-li během provádění stavby ke změně českých technických norem nebo jiných technických předpisů, podle nichž byla zpracována dokumentace nebo projektová dokumentace, posuzuje se stavba podle technických norem nebo jiných technických předpisů, které platily v době, kdy byla dokumentace nebo projektová dokumentace zpracována“*. Předmětné ustanovení totiž není, dle našeho názoru, promítnuto do zákona o technických požadavcích na výrobky, což prakticky znamená, že nezískání prohlášení o shodě pro provozní soubor 121 – divadelní technika, případně jeho části, bude znamenat nesplnění podmínek pro vydání kolaudačního souhlasu. Uvedené tvrzení platí ovšem pouze za předpokladu, že prohlášení o shodě podle zákona o technických požadavcích na výrobky pro provozní soubor 121 – divadelní technika je pro vydání kolaudačního souhlasu nezbytné (což však s ohledem na stavebně technickou povahu naznačeného problému nelze a nemůže být posuzováno v rámci právní analýzy).

Lze tedy konstatovat, že pokud je prohlášení o shodě pro provozní soubor 121 – divadelní technika jedním z předpokladů pro získání kolaudačního souhlasu, je splněna první z podmínek pro použití JŘBU podle § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012, a to nezbytnost změny plnění pro dokončení celé Stavby.

Je však potřeba zabývat se i dalšími podmínkami, které ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012 stanoví pro použití jednacího řízení bez uveřejnění. Dále se proto vyjádříme k požadavku, aby potřeba dodatečných stavebních prací vznikla v důsledku objektivně nepředvídaných okolností.

Skutečnost, že nové normy DIN vstoupily v platnost 1. 5. 2012, tedy v době realizace Stavby, vyplývá mj. i z vyjádření TÜV SÜD Czech s.r.o. Norma ČSN EN ISO 12100:2011 platí od 1. 7. 2011. K obsahu těchto nových norem je přitom, dle informací klienta, potřeba uvést, že požadavky v nich obsažené jsou v podstatě neoddělitelně provázány, kdy není možné v rámci celého provozního souboru 121 – divadelní technika přesně konkretizovat, které požadavky na změny jsou vyvolány kterou z uvedených norem.

Je pravdou, že norma ČSN EN ISO 12100:2011 platí od 1. 7. 2011[9], tzn. již od doby před zahájením zadávacího řízení na veřejnou zakázku „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká". V této souvislosti je však významnou skutečnost, že zadávací řízení bylo zahájeno dne 11. 10. 2011, tzn. pouhé cca 3 měsíce po nabytí platnosti uvedené nové normy ČSN. Může být tedy změna technické normy před zahájení zadávacího řízení považována za nepředvídanou okolnost?

Možné východisko pro zodpovězení položené otázky lze nalézt v rozhodnutí Ústavního soudu, podle kterého *„Právo musí být především nástrojem spravedlnosti, nikoliv souborem právních předpisů, které jsou mechanicky a formalisticky aplikovány bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráněného příslušnou normou."*[10] Také z rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. KS 62 Af 50/2010, který se týká problematiky zadávání veřejných zakázek, vyplývá, že i v průběhu tak formalizovaného procesu, jakým je zadávací řízení, je třeba mít na zřeteli smysluplné a rozumné naplňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek, nikoliv právo aplikovat mechanicky.

Zároveň je třeba poukázat na fakt, že technické normy nejsou obecně závazným právním předpisem, jejich obsah není běžně přístupný. Nadto je změna technických norem relativně častá (jen v č. 6 Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví z roku 2011, který byl zveřejněn dne 8. 6. 2011, byla obsažena informace o desítkách nových technických norem), takže nelze po zadavateli rozumně požadovat, aby vždy v předpokládaný den zahájení zadávacího řízení prověřil, zda všechny normy, zohledněné v zadávacích podmínkách, stále platí, či naopak doznaly změn. Předpokládejme však, že by zadavatel dokonce v předpokládaný den zahájení zadávacího řízení zjistil, že technické normy byly změněny a zajistil by proto provedení úpravy projektové dokumentace (což by samozřejmě vyžadovalo dostatečný časový prostor a tím i posunutí předpokládaného zahájení zadávacího řízení). Tento postup zadavatele však žádným způsobem nezabrání tomu, že při kontrole technických norem v den plánovaného zahájení zadávacího řízení,

[9] Zde vycházíme z informace od klienta. Informace o vydání předmětné normy byla uveřejněna ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (Věstník č. 6 z roku 2011), který byl zveřejněn dne 8. 6. 2011

[10] Viz nález Ústavního soudu II. ÚS 2221/07

může zadavatel opět zjistit, že některá z relevantních norem byla v mezidobí změněna. Popsaným postupem by se tedy zadavatel dostal do patové situace, kdy by vlastně nikdy nebyl v plném rozsahu připraven na zahájení zadávacího řízení. Opačný přístup, tedy že zadavatel nezohlední nejnovější normy, vydané v nedlouhém časovém období před zahájení zadávacího řízení, a zároveň nebude moci jejich aplikaci požadovat ani na základě změny smlouvy (změny předmětu plnění), by vedl k absurdní situaci, kdy veřejné zakázky hrazené z veřejných prostředků a v případě staveb určené k dlouhodobému (v řádu desetiletí) užívání, by nemohly být realizovány podle aktuálních technických norem, jejichž cílem je mj. zjistit dostatečný stupeň bezpečnosti.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti máme za to, že zadavatel při přípravě zadávacích podmínek veřejné zakázky „Novostavba divadla v Plzni, Divadlo Jízdecká" postupoval s vynaložením rozumné péče a změny technických norem, ke kterým došlo v bezprostřední časové souvislosti před zahájení zadávacího řízení či v době realizace plnění, lze považovat za skutečnost objektivně nepředpokládanou.

Pokud jde o další podmínky stanovené v § 23 odst. 7 písm. a) bod 2. ZVZ 2012, tedy že (zestručněno):

- dodatečné stavební práce budou zadány témuž dodavateli,
- dodatečné stavební práce nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny od původní veřejné zakázky, a
- celkový rozsah dodatečných stavebních prací nepřekročí 20 % ceny původní veřejné zakázky,

lze v plném rozsahu odkázat na závěry uvedené výše k zamýšleným změnám v oblasti zemních prací.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti máme za to, že rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti divadelní techniky lze realizovat v JŘBU podle ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ (s výhradou správnosti stavebně technických informací poskytnutých klientem a naznačených výše).

Pro úplnost však upozorňujeme klienta na, dle našeho názoru, značně excesivní rozhodování Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS") ve věci zadávání víceprací, které je promítnuto např. do rozhodnutí ve věci zadavatele – Statutárního města Zlína (viz rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S301/2011/VZ-18387/2011/540/PVé, potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS č.j. ÚOHS-R75/2012/VZ-9879/2012/310/JRa) V této kauze (Statutárního města Zlína) však byly skutkové okolnosti v některých ohledech odlišné oproti případu řešenému klientem. Předně – technické normy byly platné relativně dlouhou dobu před zahájením zadávacího řízení (cca 3 roky). V případě klienta však normy DIN nabyly platnosti až v době realizace plnění. Zároveň nelze pominout skutečnost, že v případě

klienta jsou normy ČSN a DIN natolik provázány, že není možné povinnosti z nich plynoucí ve vztahu požadavkům na divadelní techniku jednoznačně oddělit.

Dílčí závěr:

Požadavek na provedení dodatečných stavebních prací je vyvolán změnou technických norem v dané oblasti, kdy normy zohledněné v zadávacích podmínkách původní zakázky byly nahrazeny normami ČSN EN ISO 12100:2011 a DIN 56950-2012.

Pokud je prohlášení o shodě pro provozní soubor 121 – divadelní technika jedním z předpokladů pro získání kolaudačního souhlasu, je splněna první z podmínek pro použití JŘBU podle § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012, a to nezbytnost změny plnění pro dokončení celé Stavby.

Ke změně předmětných technických norem došlo v bezprostřední časové souvislosti před zahájení zadávacího řízení či v době realizace plnění. Lze tedy považovat za splněnou rovněž podmínku objektivní nepředvídanosti dodatečných stavebních prací.

Rovněž lze konstatovat, že v oblasti divadelní techniky jsou splněny podmínky

- **nezbytnosti dodatečných stavebních prací pro realizaci původních stavebních prací,**
- **neoddělitelnosti dodatečných stavebních prací od původní veřejné zakázky.**

Zároveň klienta upozorňujeme, že pro případ využití jednacího řízení bez uveřejnění musí být dodatečné stavební práce zadány Zhotoviteli a celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nesmí překročit 20 % ceny původní veřejné zakázky.

Rozšíření předmětu původní veřejné zakázky v oblasti divadelní techniky pak lze realizovat v JŘBU podle ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ (s výhradou správnosti stavebně technických informací poskytnutých klientem a naznačených výše).

V. <u>Smlouva o dílo a odpovědnost zadavatele za správnost a úplnost vymezení jejího obsahu i předmětu plnění</u>

Základní otázkou při posuzování každého závazkového smluvního vztahu je podřazení takového vztahu pod určitý právní režim, který je určující pro práva a závazky z něho vznikající.

Uzavřená Smlouva o dílo se řídí zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „***obchodní zákoník***“ nebo „***ObchZ***“). Vůle smluvních stran podřídit závazkový vztah založený touto smlouvou právě obchodnímu zákoníku vyplývá

jak z odkazu na ustanovení § 536 a násl. tohoto předpisu v úvodu Smlouvy o dílo, tak i z čl. 38.3 Smlouvy o dílo, podle kterého *„smluvní strany se dohodly, že závazkové vztahy plynoucí z této Smlouvy se řídí ve smyslu ustanovení § 262 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, Obchodním zákoníkem.“* Skutečnost, že uzavřená Smlouva o dílo se řídí obchodním zákoníkem, vyplývá však rovněž ze samotného obchodního zákoníku, a to konkrétně z ustanovení § 261 odst. 2 tohoto zákona.

Dále lze konstatovat, že Smlouva o dílo byla uzavřena podle § 536 a násl. obchodního zákoníku (tzn. dle ustanovení upravujících smlouvu o dílo), když těmto ustanovením v podstatě odpovídá i co do svého obsahu (nikoliv tedy jen svým názvem), neboť smlouvou o dílo ve smyslu § 536 obchodního zákoníku se zhotovitel zavazuje k provedení určitého díla a objednatel se zavazuje k zaplacení ceny za jeho provedení.

Uzavřenou Smlouvou o dílo se Zhotovitel zavázal pro klienta *„provést vlastním jménem, na vlastní náklad a na vlastní nebezpečí za podmínek stanovených touto smlouvou Projekt“*, což zahrnuje zejména (zestručněno)

a) vytvoření dokumentace, zahrnující dílenskou dokumentaci, provozní (servisní) dokumentaci včetně jejich aktualizací, dokumentaci skutečného provedení stavby, provedení geodetického zaměření a vypracování geometrických plánů (dále jen „***Dokumentace***“),

b) dodávku stavebních objektů, v souladu s touto Smlouvou a Dokumentací (dále jen „***Stavba***“), pro vyloučení pochybností se Stavbou rozumí i veškeré technologické součástí Stavby nezbytné pro její provoz v souladu s účelem „Projektu“.

„***Projekt***“ je přitom v bodu 1. 1. Smlouvy o dílo definován jako *„vybudování novostavby Městského divadla, níže popsaného, jakožto plně funkčního moderního divadla s tím, že realizace bude Zhotovitelem provedena s nejvyšší péčí a důrazem na kvalitu a s tím, že Zhotovitel bude pro dosažení maximální životnosti poskytovat záruční servis“*.

V bodu 1. 4. Smlouvy o dílo je pak stanoveno, že Projekt bude realizován v rozsahu, kvalitě, lhůtách, v ceně a obecně při splnění veškerých podmínek tak, jak byly tyto vymezeny v zadávací dokumentaci předmětné veřejné zakázky, v souladu touto smlouvou a pokyny Objednatele, přičemž dle bodu 5.1. Smlouvy o dílo je Stavba podrobně specifikována v tzv. Základní dokumentaci. Zmíněnou „***Základní dokumentací***“ se dle bodu 3.1. Smlouvy o dílo rozumí mj.

- projektová dokumentace pro zadání Stavby,
- projektová dokumentace interiéru (zabudovaný interiér i volný interiér)

  (výše uvedené společně značeno jako „***Projektová dokumentace***“)
- zadávací dokumentace veřejné zakázky,

- příslušné územní rozhodnutí,
- příslušné stavební povolení, platné technické normy ČSN (ČSN EN), přičemž *„smluvní strany si sjednávají jejich závaznost pro potřeby této Smlouvy“*.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti považujeme za nezbytné zdůraznit, že k uzavření Smlouvy o dílo došlo na základě zadávacího řízení realizovaného jako řízení otevřeného podle ZVZ 2011. Aniž bychom zacházeli do detailů, je nutné uvést, že otevřené zadávací řízení je zahájeno uveřejněním tzv. oznámení o zakázce, přičemž v roce 2011 se jednalo o uveřejnění v Informačním systému o veřejných zakázkách (nyní tzv. Věstník veřejných zakázek). Uveřejněné oznámení obsahovalo základní informace o veřejné zakázce a o předmětném zadávacím řízení. Podrobnosti o veřejné zakázce byly pak obsaženy v zadávací dokumentaci.

Podle ustanovení § 44 odst. 1 ZVZ 2011 musí zadávací dokumentace vymezovat předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Podle téhož ustanovení za správnost a úplnost zadávací dokumentace odpovídá zadavatel. K tomuto zároveň konstatujeme, že odpovědnost zadavatele za správnost a úplnost vymezení podmínek zadávací dokumentace (včetně vymezení předmětu plnění) není možné přenášet na uchazeče.[11]

Výše uvedeným způsobem stanovená odpovědnost zadavatele za správnost a úplnost zadávací dokumentace[12] není samoúčelná. Uchazeči jsou totiž povinni zadávací podmínky

[11] K tomu viz např. rozhodnutí ÚOHS: *„Z ust. § 44 odst. 1 zákona vyplývá, že za správnost a úplnost údajů uvedených v zadávací dokumentaci odpovídá zadavatel. V žádném případě není přípustné, aby zadavatel jakýmkoli způsobem přenášel odpovědnost za správnost a úplnost údajů uvedených v zadávací dokumentaci na dodavatele, a to i z toho důvodu, že by se mohl dostat do situace, že by obdržel vzájemně neporovnatelné nabídky (jako tomu bylo i v šetřeném případě). Pokud si zadavatel v podmínkách zadání stanoví obdobné ustanovení, jako tomu bylo i v šetřeném případě, kdy by měli dodavatelé odpovídat i za práce a služby, které zadavatel v předmětu veřejné zakázky nespecifikoval, ale které jsou k řádnému provedení díla nezbytné, vede tento postup uchazeče ke změnám zadavatelem stanoveného předmětu veřejné zakázky o další plnění, která mohou být u různých dodavatelů vzájemně odlišná a tedy neporovnatelná, případně dodavatelé takto zjištěné vícepráce uplatní v rámci zadavatelem stanovených položek, které dle svého uvážení navýší. Není ani vyloučeno, že dodavatelé z obavy výskytu takových „víceprací“ až v průběhu vlastního plnění veřejné zakázky si mohou již při oceňování jednotlivých položek výkazu výměr vytvářet svou „rozpočtovou rezervu“ pro takto vzniklou situaci.*

Pro úplnost Úřad uvádí, že jiná by byla situace, kdy by zadavatel požadoval od dodavatelů uvedení prací, dodávek nebo služeb, které jsou pro řádné provedení díla nezbytné, které zadavatel nevzal v úvahu, ale pouze jako informaci a podklad pro eventuální zadání dodatečné veřejné zakázky zadavatelem.“

[12] Viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 72/2010

stanovené zadavatelem respektovat, a to pod sankcí vyloučení z účasti v zadávacím řízení.[13] Je tedy zřejmé, že uchazeči mohou být v zadávacím řízení úspěšní (tedy jejich nabídka může být předmětem hodnocení, případně i hodnocena jako nejvhodnější a s uchazečem pak může být uzavřena smlouva) pouze za předpokladu, že podají nabídku, která odpovídá požadavkům zadavatele. Pokud tedy klient v zadávacím řízení vymezil předmět veřejné zakázky výše uvedeným způsobem, nemohli uchazeči, tedy ani Zhotovitel, postupovat jinak, než požadavky zadavatele plně respektovat.

Pro úplnost rovněž uvádíme, že ZVZ 2011 umožňoval podávání žádostí o dodatečné informace k zadávacím podmínkám (viz § 49 ZVZ 2011) pro případ, že by dodavatelé při přípravě nabídek potřebovali objasnit některou ze skutečností uvedených v zadávacích podmínkách. Podání žádosti o dodatečné informace však není pro dodavatele povinné a tuto povinnost jim nelze uložit ani na základě zadávacích podmínek. Není proto ani možno institut žádostí o dodatečné informace k zadávacím podmínkám vnímat jako postup, kterým mají být dodavatelé zapojeni do přípravy či finalizace zadávacích podmínek. Dodavatelé tedy nejsou ani povinni na žádné vady či nedostatky zadávací dokumentace či změnu technických norem upozornit. Takový výklad by totiž byl v přímém rozporu s ustanovením § 44 odst. 1 poslední věta ZVZ 2011, podle kterého odpovědnost za úplnost a správnost zadávacích podmínek leží na zadavateli.

Zároveň je potřeba poukázat na skutečnost, že zadávací dokumentace původní veřejné zakázky obsahovala podrobné obchodní podmínky, jejichž text byli uchazeči povinni převzít do svých návrhů na uzavření smlouvy. Tyto obchodní podmínky přitom vymezovaly mj. předmět veřejné zakázky tak, jak je obsažen v uzavřené Smlouvě o dílo. Je přitom zřejmé, že Smlouva o dílo nekoncipuje předmět plnění jako „plnění na klíč“ (kdy zhotovitel na základě obecných pokynů objednatele dílo sám vyprojektuje a podle svého projektu i zhotoví). Naopak, předmět plnění byl definován velmi podrobně mj. Základní dokumentací. Tato Základní dokumentace byla také stěžejním podkladem pro navržení ceny v zadávacím řízení na původní veřejnou zakázku.

S ohledem na výše naznačené skutečnosti máme za to, že Smlouva o dílo nezahrnuje zvažované a dosud nesjednané vícepráce v oblasti zemních prací a divadelní techniky, a to ani věcně, ani finančně.

Dílčí závěr:

Smlouva o dílo byla uzavřena v rámci zadávacího řízení na původní veřejnou zakázku. Podle ustanovení § 44 odst. 1 ZVZ 2011 přitom musí zadávací dokumentace vymezovat

[13] Viz § 76 odst. 1 a odst. 6 ZVZ 2011

předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky a zároveň za správnost a úplnost zadávací dokumentace odpovídá zadavatel. Tuto odpovědnost zadavatele není možné přenášet na uchazeče.

Uchazeči jsou naopak povinni zadávací podmínky stanovené zadavatelem respektovat, a to pod sankcí vyloučení z účasti v zadávacím řízení. Pokud tedy klient v zadávacím řízení vymezil předmět veřejné zakázky výše uvedeným způsobem, nemohli uchazeči, tedy ani Zhotovitel, postupovat jinak, než požadavky zadavatele plně respektovat. Uchazeči sice byli oprávněni podávat žádosti o dodatečné informace, podání takové žádosti ale není pro uchazeče povinné a tuto povinnost jim nelze uložit ani na základě zadávacích podmínek. Uchazeči nebyli ani povinni na žádné vady či nedostatky zadávací dokumentace či změnu technických norem upozornit.

Zadávací dokumentace původní veřejné zakázky obsahovala podrobné obchodní podmínky, jejichž text byli uchazeči povinni převzít do svých návrhů na uzavření smlouvy. Zadávací dokumentace rovněž podrobně vymezovala předmět původní veřejné zakázky, a to mj. pomocí tzv. Základní dokumentace.

VI. Změna předmětu díla

Vycházíme z toho, že dle informací klienta je v daném případě nutnost změny díla a potřeba provedení víceprací, zejména u víceprací v oblasti divadelní technologie, vyvolána skutečností, že dle původního zadání klienta není dle sdělení Zhotovitele možné dílo řádně provést.

Přitom je potřeba mít na zřeteli, že podle ustanovení § 551 obchodního zákoníku je Zhotovitel povinen upozornit objednatele bez zbytečného odkladu na nevhodnou povahu věcí převzatých od objednatele nebo pokynů daných mu objednatelem k provedení díla, jestliže zhotovitel mohl tuto nevhodnost zjistit při vynaložení odborné péče. Jestliže nevhodné věci nebo pokyny překážejí v řádném provádění díla, je zhotovitel povinen jeho provádění v nezbytném rozsahu přerušit do doby výměny věcí nebo změny pokynů objednatele nebo písemného sdělení, že objednatel trvá na provádění díla s použitím předaných věcí a daných pokynů. O dobu, po kterou bylo nutno provádění díla přerušit, se prodlužuje lhůta stanovená pro jeho dokončení.

Zhotovitel, který splnil uvedenou povinnost, pak neodpovídá za nemožnost dokončení díla nebo za vady dokončeného díla způsobené nevhodnými věcmi nebo pokyny, jestliže objednatel na jejich použití při provádění díla písemně trval. Zhotovitel má přitom zároveň nárok na úhradu nákladů spojených s přerušením provádění díla nebo s použitím nevhodných věcí do doby, kdy jejich nevhodnost mohla být zjištěna. A v případě

nedokončení díla má zhotovitel nárok na cenu sníženou o to, co ušetřil tím, že neprovedl dílo v plném rozsahu.

Dle informací klienta Zhotovitel prokazatelně předložil klientovi informace o potřebě provedení víceprací, což ve smyslu čl. 7 Smlouvy o dílo doložil i návrhy tzv. změnových listů, fotografiemi a dalšími doplňujícími informacemi. Rovněž klienta (ve vztahu k rozšíření předmětu původní veřejné zakázky) informoval o skutečnosti, že v případě, kdy klient bude trvat na realizaci Stavby podle původního zadání, nebude možné dílo provést. Zhotovitel tak splnil svou povinnost stanovenou ustanovením § 551 obchodního zákoníku.

Při přípravě tohoto stanoviska jsme tedy vycházeli z informace od klienta, že Zhotovitel mu oznámil potřebu provedení změn díla v případě divadelní technologie a zemních prací a potřeba těchto změn byla akceptována. K tomu byly podle informací od klienta vyhotoveny i příslušné změnové listy, které byly klientem a Zhotovitelem podepsány. Vedle toho máme k dispozici přípis Zhotovitele adresovaný klientovi, kterým Zhotovitel upozorňuje na potřebu učinění změn, které umožní realizaci provozního souboru 121 – divadelní technika v souladu s platnými normami, na kterém je ručně klientem dle jeho sdělení dopsán tento text: „*14. 12. 2012 souhlasím v souladu se čl. 20.7. SoD s úpravou divadelní technologie dle platných norem*“. Za splnění určitých podmínek by přitom výše uvedený souhlas či jiný obdobný souhlas mohl být vykládán jako písemná dohoda stran o změně smlouvy (k bližšímu posouzení této otázky však nemáme dostatek informací).

Je však třeba upozornit na režim sjednávání tzv. víceprací, jak vyplývá z ustanovení § 549 obchodního zákoníku. Podle tohoto ustanovení, dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na omezení rozsahu díla a nesjednají-li jeho důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit jen cenu přiměřeně sníženou; dohodnou-li se tímto způsobem na rozšíření díla, je objednatel povinen zaplatit cenu přiměřeně zvýšenou (viz § 549 odst. 1 obchodního zákoníku). Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na změně díla a nesjednají-li její důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit cenu zvýšenou nebo sníženou s přihlédnutím k rozdílu v rozsahu nutné činnosti a v účelných nákladech spojených se změněným prováděním díla (viz § 549 odst. 2 obchodního zákoníku).

Z uvedeného ustanovení tedy zcela jednoznačně vyplývá, že předpokladem pro vznik povinnosti objednatele uhradit zvýšenou cenu, je dohoda smluvních stran na změně rozsahu díla. Ačkoli si smluvní strany v bodu 35.1. Smlouvy o dílo vymínily k platnosti změn smlouvy nutnost sjednání dodatku a zároveň uvedly, že změny vyžadují písemnou formu, nelze však vyloučit změnu smlouvy i ve formě jiné. V této souvislosti poukazujeme na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1264/11 ze dne 12. 7. 2011, kdy Ústavní soud došel k závěru, že „*písemně uzavřenou smlouvu se sjednanou výhradou změn v písemné podobě lze měnit i jinou formou (např. ústně učiněnými právními úkony), není-li včas namítána jejich relativní neplatnost*“. Podle ustanovení § 272 odst. 2 obchodního zákoníku může být písemná smlouva měněna nebo zrušena pouze písemně, obsahuje-li ujednání, že může být měněna nebo zrušena pouze

v této formě. Důsledkem nedodržení sjednané formy je relativní neplatnost. Podle ustanovení § 40a občanského zákoníku nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje dohoda účastníků, považuje se právní úkon za platný, pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatnosti právního úkonu nedovolá, přičemž neplatnosti se nemůže dovolat ten, kdo ji sám způsobil. K tomuto Ústavní soud v odůvodnění výše uvedeného nálezu uvádí: „*Změna smlouvy vyžaduje ofertu a její akceptaci, což jsou jednostranné právní úkony co do svého obsahu shodné. Zákonodárce vyřešil konflikt dřívější shodné vůle smluvních stran činit právní úkony ve vymíněné formě a pozdější - taktéž shodné vůle - projevené v rozporu s jejich dřívější dohodou takto: Obecně může oblát namítat relativní neplatnost oferty, není-li dodržena sjednaná forma. Akceptant může projevit svoji vůli přijmout návrh a ofertu akceptovat taktéž ve formě s dohodou rozporné. Oferent pak může namítat relativní neplatnost této akceptace. Je tedy zřejmé, že zákonodárce preferoval faktickou (shodnou) vůli účastníků smlouvy s tím, že kterákoli ze smluvních stran může včas svým právním úkonem způsobit neplatnost úkonů protistrany a tím dosíci stavu vymíněného dříve: aby takové právní úkony byly činěny v písemné formě.*“

S ohledem na výše uvedené skutečnosti klienta upozorňujeme, že i v případě, že by nedošlo ke změně Smlouvy o dílo způsobem uzavření formálního písemného dodatku (čímž rozumíme písemnou dohodu formálně značenou jako „Dodatek“, obsahující informaci, že tímto je měněna Smlouva o dílo atd.), bylo by možné považovat pokyn Objednatele k provedení víceprací a provádění těchto víceprací Zhotovitelem na základě pokynu Objednatele nebo dohodu zachycenou ve změnovém listu za platnou dohodu o změně (rozsahu) díla.

Dílčí závěr:

Předpokladem pro vznik povinnosti Objednatele uhradit zvýšenou cenu, je dohoda smluvních stran na změně rozsahu díla.

Písemně uzavřenou smlouvu se sjednanou výhradou změn v písemné podobě lze měnit i jinou formou (např. ústně učiněnými právními úkony), není-li včas namítána jejich relativní neplatnost.

Pokyn Objednatele k provedení víceprací a provádění těchto víceprací Zhotovitelem na základě pokynu Objednatele by za splnění určitých předpokladů (úkon učiněný osobou k tomu oprávněnou, zřejmý obsah), bylo možné považovat za dohodu o změně díla.

Zároveň upozorňujeme na ustanovení § 549 obchodního zákoníku. Podle tohoto ustanovení, dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na omezení rozsahu díla a nesjednají-li jeho důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit jen cenu přiměřeně sníženou; dohodnou-li se tímto způsobem na rozšíření díla, je objednatel

povinen zaplatit cenu přiměřeně zvýšenou (viz § 549 odst. 1 obchodního zákoníku). Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na změně díla a nesjednají-li její důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit cenu zvýšenou nebo sníženou s přihlédnutím k rozdílu v rozsahu nutné činnosti a v účelných nákladech spojených se změněným prováděním díla (viz § 549 odst. 2 obchodního zákoníku).

VII. Škoda způsobená v důsledku víceprací

Dále jsme se zabývali otázkou, zda provedením předmětných víceprací může být způsobena klientovi škoda. K otázce škody uvádíme, že tímto pojmem je obecně označována majetková újma. Právo na náhradu škody, vzniklé porušením obchodních závazků nebo povinností upravených přímo obchodním zákoníkem, vzniká při splnění tří předpokladů:

- musí dojít k porušení povinnosti,
- musí dojít ke vzniku škody (tedy majetkové újmy, která se projeví např. zmenšením existujícího majetku poškozeného (skutečná škoda) či ztrátou očekávaného výnosu (ušlý zisk) a
- škoda musí vzniknout v příčinné souvislosti s porušením povinnosti osobou, která škodu způsobila.

Jde tak o logický a nepřetržitý sled příčin a následků, které vedou od porušení práva až k majetkové újmě.

Uvedené skutečnosti jsou reflektovány v ustanovení § 373 obchodního zákoníku, ze kterého vyplývá, že ten, kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit tím způsobenou škodu druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinnosti bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost.

Jak je uvedeno výše, aby mohla vzniknout povinnost nahradit škodu, musí dojít k porušení povinnosti na straně škůdce, rovněž musí dojít ke vzniku škody a zároveň musí mezi uvedenými skutečnosti existovat příčinná souvislost.

V posuzovaném případě (tedy v souvislosti se zvažovaným rozšířením předmětu původní veřejné zakázky) z informací, které máme k dispozici, nevyplývá, že by na straně Zhotovitele či na straně klienta došlo k porušení povinností vyplývajících ze Smlouvy o dílo či z obchodního zákoníku. Úhradu části ceny díla za provedení předmětných víceprací nelze považovat za škodu. Jedná se o protiplnění za, v daném případě, provedení stavebních prací, které jsou zjevně nezbytné pro řádné dokončení díla, a vynaložení nákladů na jejich uhrazení není možné se vyhnout.

Dílčí závěr:

K otázce vzniku škody v obecné rovině nejprve konstatujeme, že právo na náhradu škody, vzniklé porušením obchodních závazků nebo povinností upravených přímo obchodním zákoníkem, vzniká při splnění tří předpokladů:

- **musí dojít k porušení povinnosti,**
- **musí dojít ke vzniku škody (tedy majetkové újmy, která se projeví např. zmenšením existujícího majetku poškozeného (skutečná škoda) či ztrátou očekávaného výnosu (ušlý zisk) a**
- **škoda musí vzniknout v příčinné souvislosti s porušením povinnosti osobou, která škodu způsobila.**

V posuzovaném případě zamýšlených víceprací však nemáme k dispozici informace, ze kterých bychom mohli usuzovat na splnění uvedených podmínek. Z informací, které máme k dispozici, nevyplývá, že ze strany Zhotovitele či ze strany klienta došlo k porušení povinností vyplývajících ze Smlouvy o dílo či z obchodního zákoníku.

Úhradu části ceny díla za provedení předmětných víceprací nelze považovat za škodu.

D. SHRNUTÍ, ZÁVĚRY

Klientem zvažované změny rozsahu plnění původní veřejné zakázky se dotýkají dvou oblastí:

- **zemních prací a**
- **divadelní technologie.**

V obou případech zvažovaných změn se jedná o změny podstatné ve smyslu § 82 dost. 7 ZVZ, které může zadavatel zadat pouze na základě jednacího řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012. Je přitom potřeba dbát na dodržení v něm stanovených podmínek (zestručněno):

- **nepředvídanosti dodatečných stavebních prací,**
- **nezbytnosti dodatečných stavebních prací pro realizaci původních stavebních prací,**
- **neoddělitelnosti dodatečných stavebních prací od původní veřejné zakázky,**
- **celkový rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nesmí překročit 20 % ceny původní veřejné zakázky a**
- **dodatečné stavební práce budou zadány uchazeči, se kterým byla uzavřena smlouva v původním zadávacím řízení (tj. Zhotoviteli).**

Z informací, které máme k dispozici o předmětu zamýšlených víceprací, jakož i o důvodech pro jejich realizaci, máme za to, že jsou splněny podmínky pro realizaci jednacího řízení bez uveřejnění podle výše zmíněného ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ 2012.

Smlouva o dílo byla výsledkem zadávacího řízení na původní veřejnou zakázku, přičemž obchodní podmínky, ze kterých tato smlouva vychází, byly součástí zadávacích podmínek. Za správnost a úplnost zadávacích podmínek včetně obsahu a rozsahu plnění odpovídá podle ustanovení § 44 odst. 1 ZVZ 2011 zadavatel. Tuto odpovědnost není možné přenést na uchazeče. Uchazeči sice byli oprávněni podávat žádosti o dodatečné informace, podání takové žádosti ale není pro uchazeče povinné a tuto povinnost jim nelze uložit ani na základě zadávacích podmínek. Uchazeči nebyli ani povinni na žádné vady či nedostatky zadávací dokumentace či změnu technických norem upozornit.

Zhotovitel je povinen provádět dílo dle pokynů klienta, přičemž je povinen upozornit na jejich nevhodnou povahu. Zhotovitel, který splnil tuto povinnost, pak neodpovídá za nemožnost dokončení díla nebo za vady dokončeného díla způsobené nevhodnými

pokyny. Jak vyplývá z dokumentů, které máme k dispozici, klient dal Zhotoviteli pokyn k provedení předmětných víceprací. Vzhledem k povinnosti Zhotovitele provádět dílo dle pokynů klienta, je Zhotovitel povinen i tyto pokyny klienta akceptovat.

I v případě, kdy by nedošlo ke změně Smlouvy o dílo způsobem „formálního" písemného dodatku (čímž rozumíme písemnou dohodu formálně značenou jako „Dodatek", obsahující informaci, že tímto je měněna Smlouva o dílo atd.), bylo by možné považovat pokyn Objednatele k provedení víceprací a provádění takovýchto víceprací Zhotovitelem nebo dohodu zachycenou ve změnovém listu za dohodu o změně (rozsahu) díla.

Podle ustanovení § 549 obchodního zákoníku, dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na omezení rozsahu díla a nesjednají-li jeho důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit jen cenu přiměřeně sníženou; dohodnou-li se tímto způsobem na rozšíření díla, je objednatel povinen zaplatit cenu přiměřeně zvýšenou (viz § 549 odst. 1 obchodního zákoníku). Dohodnou-li se strany po uzavření smlouvy na změně díla a nesjednají-li její důsledky na výši ceny, je objednatel povinen zaplatit cenu zvýšenou nebo sníženou s přihlédnutím k rozdílu v rozsahu nutné činnosti a v účelných nákladech spojených se změněným prováděním díla (viz § 549 odst. 2 obchodního zákoníku).

Co se týká škody, která by mohla vzniknout klientovi v souvislosti se změnou díla, jednou z podmínek vzniku odpovědnosti za škodu dle obchodního zákoníku je porušení povinnosti vyplývající ze závazkového právního vztahu nebo povinnosti stanovené zákonem. Z informací, které máme k dispozici, nevyplývá, že by tato podmínka byla ze strany Zhotovitele naplněna, ani že vznikla jakákoliv škoda.

E. VÝHRADY

Tato právní analýza je zpracována s výhradou uplatnění závěrů v České republice.

Tato právní analýza je zpracována ke stavu právního řádu k 25. říjnu 2013.

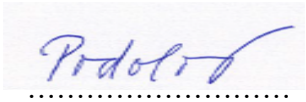
F. POUŽITÉ PRAMENY

- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném ke dni 11. 10. 2011
- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném ke dni zpracování této analýzy
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Věstník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, č. 6 z roku 2011
- relevantní judikatura a relevantní rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
- podklady a informace poskytnuté klientem uvedené v příloze této analýzy

.....

Mgr. David Dvořák, LL.M.

.....

Mgr. Libuše Podolová

O SPOLEČNOSTI MT LEGAL

MT Legal je advokátní kanceláří orientující se zejména na oblast práva obchodního, občanského, správního, pracovního, práva ES, veřejného investování a práva mezinárodního. Právní podporu je však díky své síti spolupracujících partnerů schopna efektivně poskytnout prakticky v kterémkoliv odvětví práva s garancí maximální kvality poradenství. Při současné poptávce klientů po poskytování komplexních řešení MT Legal trvale spolupracuje s řadou externích subjektů a konzultantů v oblasti ekonomické, daňové, informačních a komunikačních technologií, energetiky či v oblasti čerpání prostředků z fondů EU. Díky tomu je MT Legal schopna poskytovat plně kvalifikované poradenství dle specifických potřeb klienta.

V oblasti soukromého práva se MT Legal zabývá primárně oblastí práva závazkového, informačních, telekomunikačních (např. televizních) a jiných komunikačních technologií, oblastí práva korporátního, ochranou práv duševního vlastnictví nebo spoluprací soukromého a veřejného sektoru (PPP, zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí). V oblasti práva veřejného pak zastupováním v soudních a správních řízeních, jakož i poradenstvím v oblasti práva mezinárodního (mezinárodní arbitráže).

Vysoké specializace v daných oblastech je dosahováno prostřednictvím stabilních týmů určených pro jednotlivé segmenty práva, které se v případě komplexních projektů prolínají v nezbytném rozsahu tak, aby bylo klientovi poskytnuto právní poradenství v plném rozsahu se zohledněním možných rizik v jednotlivých oblastech.

Z hlediska geografického pokrývá činnost MT Legal celé území České republiky prostřednictvím svých kanceláří v Praze, Brně a Ostravě, jakož je i schopna prostřednictvím své sítě spolupracujících kanceláří zajistit poskytnutí poradenství v jiných členských zemích Evropské unie i mimo ni.

Advokátní kanceláři MT Legal disponuje od roku 2009 certifikátem kvality ISO 9001:2008, který jí byl udělen uznávanou certifikační společností NQA. Předmětem této certifikace je Poskytování právních služeb, poradenství v oblasti veřejného investování a provádění zadávacích a výběrových řízení.

MT Legal v červnu roku 2010 získala prestižní ocenění ČEKIA Stability Rating - TOP 100 nejstabilnějších firem v České republice dle ČEKIA Stability Rating.

V roce 2012 získala naše kancelář MT Legal nejvyšší ocenění „Právnická firma roku 2012 pro regionální kancelář“. Současně jsme se již po třetí umístili mezi pěti nejlepšími advokátními kancelářemi v oblasti veřejných zakázek v České republice, a to na základě výsledků soutěže „Právnická firma roku“ pořádané společností EPRAVO.CZ pod odbornou záštitou České advokátní komory a patronátem Ministerstva spravedlnosti ČR.